

Некњижевне речи и туђице и њихова замена језичким стандардом

Сваки језик има своју **норму**, скуп правила која су у формалној комуникацији обавезујућа. **Некњижевне речи** су речи које нису у складу са књижевном нормом. У њих се убрајају: дијалектизми, жаргонизми и туђице.

Дијалектизми су речи и изрази који се не употребљавају на целом простору на ком се говори српски језик, већ су карактеристичне за одређени крај. На пример, такве су речи: *лебац, ћерати, бегати, ласно*.

Подвучите у следећим реченицама из приповетке Чича Јордан Стевана Сремца речи које нису у складу са правилима српског језика.

До данас је било, ама од данас нема веће! Несу ово дуње! – вели Чича Јордан, па обилази издалека око дрвета на коме се ушепртљао мали крадљивац новајлија. – Несу ово дуње, знам ти муку. Хехе! А да су дуње или крушке, ласно би ви било; ја би бегао од вас, а ви од мене јок!

Жаргонизми су речи које користе припадници одређене друштвене групе. Постоје професионални жаргони за различите струке. На пример: *хипертензија, дијабетес* (медицина), *хардвер, софтвер* (информатика).

У ужем смислу жаргонизми су речи које користе млади у свакодневној комуникацији. Такве су речи: кул, страва, екстра, супер, фрка, фотка, ортак. Некњижевним речима припадају само жаргонизми у ужем смислу.

Подвучите жаргонизме и замените их књижевним речима одговарајућег значења.

1. Фотка је испала екстра.
2. Кева и ћале иду за викенд на Златибор.
3. Ово вече је баш кул.
4. Оргаци су ми купили страва поклон за рођендан.

У српском језику има много речи које су преузете из других језика (немачког, турског, грчког, француског, чешког, мађарског, руског, енглеског). Оне су у наш језик ушле током времена, у прошлости, одомаћиле се и прилагодили српском језику. Те речи називају се **позајмљенице**.

Речи из турског језика (турцизми) су, на пример: *аждаја, бубрег, занат, јастук, кашика, комшија, олук, чамац*.

Речи из немачког (германизми): *шоља, инала, фарба, флека, шалтер, лозинка*. Речи из мађарског (хунгаризми): *ципеле, лопов, варош*.

Речи из чешког (бохемизми): *часопис, спис, улога*.

Речи из француског (романизми): *портрет, роман, принц, мода*.

Речи из руског (русизми): *искрен, опасан, запета, наградити*.

Речи из енглеског (англицизми): *спорт, филм, викенд, џемпер, клуб*.

За разлику од позајмљеница које су ушле наш језик и одомаћиле се прилагодивши се правилима српског језика, **туђице** су речи које су преузете из страног језика, али се нису прилагодиле нити одомаћиле у српском језику. Такве су речи: *стејџ, мејкапселфи, кастинг, фајт, испринтати*.